

Konu:	Ücret ve Diğer Gelirlerin Beyanı
Sayı:	2022/33
Tarih:	02.03.2022
Özet:	Bu bültenimizde beyanname verme yükümlülüğü olan çalışanların kimler olduğu, beyannamenin nasıl verileceği ve hangi indirimlerin olduğu açıklanmıştır.

Ücret Gelirlerinin Beyanı

1- GİRİŞ

- Bu bültenin konusu, ücret gelirleri her ne kadar işverenleri tarafından bildirilerek vergisi ödense de, çeşitli koşulların oluşması halinde kişiler tarafından da beyan verilmesi ve bu sürecin detaylarını aktarmaktır.
- Verilecek beyan 2022 yılı içerisinde elde edilen gelirlere ilişkin olup, yeni bir uygulama olmadığı gibi her yıl devam etmektedir.
- 7194 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi uygulamasına yeni bir dilim (%40) daha eklenmiştir. Bu yeni tarife 2019 yılı için ücret gelirlerine uygulanmamıştır.
- Gelir vergisine tabi gelirler, Gelir Vergisi Kanununun 103. maddesinde yer alan tarife uyarınca vergilendirilir. Ücret gelirlerinde 2021 yılından itibaren geçerli olmak üzere, 650.000 TL'yi aşan gelir için %40 oranında vergilendirilmiştir.
- 2022 yılında da söz konusu %40'lık vergi dilimi için vergilendirme kuralları devam etmiştir.
- Bununla birlikte ücretleri işverenleri tarafından vergilendirilse ve ödense de gelir vergisine tabi gelirleri belirli limitler üzerinde kalan kişilerin **31.03.2022 tarihine kadar beyanname vermesi ve varsa fark vergisinin ödenmesi gerekmektedir. (Bu çıkan ödeme Mart ve Temmuz olmak üzere 2 taksitte ödenebilmektedir.)**

2- KİMLER BEYANNAME VERECEK?

- İlk olarak, beyanname verecek kişilere ait limitlerin kontrolünde; brüt ücretleri değil, vergi matrahları dikkate alınmaktadır. Beyanname yükümlülüğü sadece ücret gelirleri için değil, ilgili yılda elde edilmiş olan tüm gelirleri ücret, menkul sermaye iratları, gayrimenkul sermaye iratları ve diğer kazanç ve iratları da dikkate alınmaktadır. Gelir vergisine tabi gelir unsurları; ticarî kazanç, ziraî kazanç, ücret, serbest meslek kazancı, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlardan oluşmaktadır.
 - Aynı yıl içerisinde tek işverende çalışıp, 2021 yılındaki **vergi matrahları** 650.000 TL'yi aşmıyorsa beyanname verilmeyecek,
 - Aynı yıl içerisinde birden fazla (örneğimizdeki 2 işyeri olsun) işverende çalışan kişilerden; herhangi bir işyerinde 53.000 TL altında vergi matrahı elde ettiyse ve her iki işyerindeki toplam vergi matrahı 650.000 TL'yi aşmıyorsa beyanname verilmeyecektir.
 - Somut bir örnek verecek olursak: (A) kişisi 2021 yılı içerisinde ABC işvereninden safi ücret matrahı 48.000-TL, DEF işvereninden 500.000 TL ücret geliri elde ediyor ise beyanname verilmeyecektir.
 - Diğer bir örnek ise mülk sahibi olduğu bir gayrimenkulü mesken olarak kiraya vermiş ve aylık 4.500 TL (Yıllık 53.000 TL) kira geliri elde etmektedir. Bu kişi 2021 yılı içerisinde tek işveren nezdinde çalışmış ve 650.000 TL'nin altında vergi matrahı oluşmuş olsa da gayrimenkul kira geliri 7.000 TL'yi geçtiği için beyanname vermekle yükümlü olacaktır.

Ücret Gelirleri İçin Beyanname

TEK İŞVERENDEN ÜCRET GELİRİ ELDE EDİLMESİ	BİRDEN FAZLA İŞVERENDEN ÜCRET GELİRİ ELDE EDİLMESİ
<p>Tek işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin, ücret gelirleri toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2021 yılı için 650.000 TL) aşması halinde, ücret gelirleri yıllık beyanname ile beyan edilecektir.</p>	<p>Birden fazla işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin, birinci işverenden aldıkları ücret gelirleri de dâhil olmak üzere ücretleri toplamının gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2021 yılı için 650.000 TL) aşması, Birden fazla işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin, birden sonraki işverenden alınan ücretleri toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2021 yılı için 53.000 TL) aşması, halinde, ücret gelirleri yıllık beyanname ile beyan edilecektir.</p>
<p>Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin tek işverenden elde edildiği kabul edilir:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ İki ayrı özel sektör firmasının birleşmesi (devir, nev'i değişikliği ve bölünme halleri dahil).✓ 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan yerlerde çalışan hizmet erbabının, yıl içinde alt işverenin değişmesi.✓ Ortaklık halinde faaliyette bulunan işyerlerinde, ortaklardan herhangi birinin değişmesi.	<p>Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin birden fazla işverenden elde edildiği kabul edilir:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Bir özel sektör işverenin yanında çalışanın, yıl içerisinde bu işverenden elde ettiği ücretinin yanı sıra, başka bir özel sektör işverenden ya da kamu kurum veya kuruluşundan da elde ettiği ücret gelirleri,✓ Aynı takvim yılı içinde bir özel sektör işverenin yanında çalışmakta iken, işten ayrılarak başka bir özel sektör işverenin yanında ya da kamu kurum veya kuruluşunda çalışmaya başlanması nedeniyle elde ettiği ücret gelirleri.✓ Aynı takvim yılı içinde, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında çalışan hizmet erbabının, söz konusu mükelleflerin ortağı oldukları iş ortaklığı veya adi ortaklıklar bünyesinde çalışmaya başlamaları halinde elde ettikleri ücret

- ✓ Birden fazla işverenden ücret alınması halinde, birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı ücretli tarafından serbestçe belirlenebilecektir.
- ✓ Tek işverenden, dördüncü vergi dilimini aşan ücret geliri elde eden kişi beyanname vermekle yükümlüdür.
- ✓ Yıl içinde iki işveren nezdinde çalışan kişinin ikinci işverendeki geliri ikinci vergi dilimini aşmıyor, ancak her ikisinin toplamı dördüncü vergi dilimini aşıyorsa, beyanname vermekle yükümlüdür.
- ✓ Yıl içinde iki işveren nezdinde çalışan kişinin ikinci işverendeki geliri ikinci vergi dilimini aşmıyor, öncesinde olduğu gibi beyanname vermekle yükümlüdür.

- ✓ Hizmet erbabının birden fazla işverenden ücret geliri elde etmesi durumunda her bir işverenden elde edilen ücret ayrı ayrı vergilendirilecek olup ücret matrahları birbiri ile ilişkilendirilmeyecektir. Hizmet erbabının işveren değişikliği yapması durumunda, yeni işverenden alınacak ücret, eski işverenden aldığı ücret matrahı ile ilişkilendirilmeden sıfır matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilecektir. *(Aynı anda birden fazla işveren nezdinde çalışanlar)*
- ✓ Aynı takvim yılı içinde tek işverenden elde edildiği kabul edilen ücretler, kümülatif matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilecektir.
- ✓ 311 Seri Numaralı Vergi Tebliği uyarınca, kümülatif matrahını talebi halinde taşıtsa dahi, yukarıdaki sınırları aşan mükelleflerin beyanname vermesi gerekmektedir.
- ✓ Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde tevkif suretiyle ödenen vergiler mahsup edilebilecektir.
- ✓ Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tek işveren olarak değerlendirilmektedir.

3- BEYANNAMEYE ESAS GELİR KALEMLERİ NELERDİR?

✓ **Kira Beyanı:**

- 2021 yılı içerisinde toplam mesken kira geliri 7.000 TL üzeri olanlar beyanname vermek zorundadırlar. 2021 yılı için 7.000 TL* istisna uygulanacaktır. Bu istisnadan sadece mesken kira geliri elde edenler faydalanabilecektir. Bu istisna sadece tek mesken için uygulanacak olup birden fazla mesken kirası elde edenler için istisna kira gelirleri toplamına bir defa uygulanacaktır. 2021 yılı içerisinde kesintiye tabi olan 53.000 TL üzeri işyeri kira gelirlerinin beyan edilmesi gerekmektedir.

* 2021 yılı içerisinde yıllık **7.000 TL** üzeri mesken kira gelirin yanında, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde edilen ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratların gayri safi tutarları toplamı **190.000 TL**'yi geçenler **7.000 TL**'lik mesken istisnasından yararlanamayacaklardır.

✓ **Ücret Beyanı:**

- Bültenin ikinci başlığında detaylıca açıklanmıştır.

✓ **Menkul Sermaye İradı:**

- Gelir Vergisi Kanununun 86/1-c maddesine göre; bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 2021 yılı için 53.000 TL'yi aşan, kesintiye tabi olan menkul sermaye iratlarının beyan edilmesi gerekmektedir.
- Gelir Vergisi Kanununun 86/1-d maddesine göre; bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 2021 yılı için 2.800 TL'yi aşan, kesintiye tabi olmayan; menkul sermaye iratlarının beyan edilmesi gerekmektedir.
- Gelir Vergisi Kanununun 86/1-d maddesine göre; bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 2021 yılı için 2.800 TL'yi aşmayan, kesintiye tabi olmayan iratların;
 - Kıyı bankacılığından (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri,
 - Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponlarının satışından elde edilen bedeller (01.01.2006 tarihinden önce ihraç/iktisap edilenler),
 - İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar,
 - Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri,
 - Yurt dışından elde edilen diğer menkul sermaye iratları (faiz, repo, kar payı vb.),

- Her çeşit alacak faizleri beyan edilmesine gerek yoktur.
- Gelir Vergisi Kanununun 86/1-c maddesine göre; bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı 2021 yılı için 53.000 TL'yi aşmayan, kesintiye tabi olan iratların;
 - 01/01/2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan her çeşit tahvil ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden elde edilen gelirler,
 - Tam mükellef kurumlar tarafından yurtdışında ihraç edilen tahviller ile tam mükellef varlık kiralama şirketleri tarafından yurtdışında ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirler,
 - Tam mükellef kurumlardan elde edilen kar payları beyan edilmesi gerekmektedir.
- ✓ **Diğer Kazanç ve İratlar** olmak üzere 4 başlıkta incelenmektedir.
 - Değer Artış Kazancı Geliriniz Var ise;
 - 2021 yılı içerisinde GVK Mükerrer Madde 80'de yer alan mal ve hakların elden çıkarılması karşılığında sağlanan safi tutarı 19.000 TL'yi aşan gelirlerin beyan edilmesi gerekmektedir. Ancak elden çıkarılan değer, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ise istisna uygulanmayacaktır, elde edilen gelirden giderler düşüldükten sonra kalan tutar beyan edilmektedir.
 - Arızı Kazanç Geliriniz Var ise;
 - 2021 yılı içerisinde GVK Madde 82'de yer alan kazançlardan elde edilen gelirler 43.000 TL'yi aşıyor ise Arızı Kazançlar için bu gelirlerin beyan edilmesi gerekmektedir.
 - Gelir Vergisi Kanunu 82. Maddesinde bir takvim yılında GVK 82. Maddede (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticarî, ziraî veya meslekî bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 2021 yılı için 43.000 TL'lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır.
 - Diğer yandan, gerçek usulde vergiye tâbi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar ile zarar yazılan değersiz alacaklarla, karşılık ayrılan şüpheli alacakların sonradan tahsili de istisna uygulamasının dışındadır. Diğer bir husus da, istisnanın arızı kazançların toplam tutarına uygulanacağıdır.

4- İNDİRİM UYGULANACAK MIDIR?

Yıllık beyanname verilmesi durumunda, eğitim ve sağlık harcamaları ile bağış ve yardımlar gibi bazı harcamaların da beyan edilen gelirden indirim konusu yapılması mümkündür.

Aşağıdaki kalemler, gerekli diğer koşulların sağlanması (en önemli koşul bordroda indirilmemesidir) halinde beyannameye indirim konusu yapılabilecektir:

- Şahıs Sigorta Primleri (%15)
- Eğitim ve Sağlık Harcamaları (%10)
- Bağış Yardımlar (%5 - %10)
- Eğitim ve Sağlık Tesisleri ile Dini Tesislere İlişkin Bağış ve Yardımlar
- Gıda Bankacılığı Kapsamındaki Bağış ve Yardımlar
- Kültür ve Turizm Amaçlı Bağış ve Yardımlar
- Sponsorluk Harcamaları (%50 - %100)
- Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağışlar
- Türkiye Kızılay Derneği ile Türkiye Yeşilay Cemiyetine Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar
- Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi

- Kapadokya Alanı Başkanlığına Yapılan Bağış ve Yardımlar İle Sponsorluk Harcamaları
- Diğer İndirimler (1. Umumi hayata müessir afetler dolayısıyla alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlara ilişkin 7269 sayılı Kanuna göre oluşturulan fona yapılan nakdi bağışların tümü ile milli yardım komiteleri veya mahalli yardım komitelerine makbuz karşılığı yapılan aynı/nakdi bağışlar, 2. Yüksek Öğretim Kanununa göre üniversitelere ve Yüksek Teknoloji Enstitüsüne makbuz karşılığı yapılan nakdi ve aynı bağışlar ile vakıf üniversitelerine yapılan bağış ve yardımlar, 3. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununa göre yapılan bağış ve yardımlar, 4. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Kuruluşu Hakkındaki Kanuna göre yapılan nakdi bağışlar, 5. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununa göre yapılan aynı ve nakdi bağışlar, 6. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununa göre yapılan aynı/nakdi bağışlar, 7. Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Kanununa göre yapılan aynı/nakdi bağışlar, 8. Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanununa göre yapılan aynı/nakdi bağışlar, 9. İlköğretim ve Eğitim Kanununun 76 ncı maddesine göre ilköğretim kurumlarına yapılan nakdi bağışlar.)

5- BEYANNAME NASIL DOLDURULUR?

- Beyanname verecek kişiler <https://intvrg.gib.gov.tr/> adresi üzerinden e-devlet şifresiyle, gib kullanıcı giriş şifresi, Yabancı kimlik numarası ile ve de Mavi kart bilgileri ile giriş yapabilirler.
- Beyanname işlemleri sekmesinin altında “Hazır beyan” seçeneği işaretlenir. Sol sekmeden ilgili yılın beyanname doldur seçilir.
- Karşımıza gelen ekran beyanname vermek istenilen yılın seçileceği ekrandır. 01.03.2022 sonrası “2022 Beyanname Doldur” seçeneği aktif hale gelecektir. Bu seçeneğe bastıktan sonra; 7 ana başlık bizi karşılamaktadır.
- 1- SİCİL BİLGİLERİNİZ: Vergi dairesi ikametgâh adresine göre otomatik gelmektedir. Hata olduğu düşünülüyorsa, Hazır beyan menüsü altında sicil bilgilerim menüsünden MERNİS'te kayıtlı yurtiçi ikamet adresinizin bağlı olduğu vergi dairesini seçebilirsiniz.
- 2- İLETİŞİM BİLGİLERİNİZ: Adres otomatik gelmektedir. İrtibat telefonu ve e-posta adresi yazılmalıdır.
- 3- BEYAN EDİLECEK GELİRLERİN GİRİŞ EKRANIDIR: Burası beyana esas ana ekrandır. 4 farklı sekmede kazanç beyanı yapılabilmektedir:
 - a- BEYAN EDİLECEK GAYRİMENKUL SERMAYE İRADI - KİRA GELİRLERİNİZ
Mesken/İşyeri/Diğer/Hak olmak üzere 4 seçenekte giriş yapılmaktadır. Gerçek ve götürü gider yöntemi seçilebilmektedir.
 - b- BEYAN EDİLECEK ÜCRET GELİRLERİNİZ
Çeşitli ücret gelirleri, indirimler ve vergi tutarları giriş yapılır.
 - c- BEYAN EDİLECEK MENKUL SERMAYE İRADI GELİRLERİNİZ
Eurobond faiz, hisse senedi, alacak faizleri vb. diğer menkul sermaye beyanları yapılır.
 - d- BEYAN EDİLECEK DİĞER KAZANÇ VE İRAT GELİRLERİNİZ
Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının beyan edilebildiği alandır.
- 4- GELİR TOPLAMA: Veriler otomatik olarak hesaplanarak bu sekmeye gelmektedir.
- 5- GELİRDEN YAPILACAK İNDİRİMLER: Vergiden indirim sağlayacak sekmelerin girişidir.
- 6- VERGİ HESAPLAMA: Veriler otomatik olarak hesaplanarak bu sekmeye gelmektedir.
- 7- BEYANNAMENİZİ ONAYLAYIN VE GÖNDERİN: Kendisi olarak işaretlenerek beyannameyi onaylamaya geç ekranına geçilir.

Saygılarımızla,

CONSULTA İş ve Sosyal Güvenlik

(* Sirkülerlerimizde yapılan açıklamalar yalnızca bilgilendirme amaçlı olup, kesin işlem tesis etmeden önce uzmanlarımızdan görüş ve yönlendirme alınmasını önemle tavsiye ederiz. Bu sirkülerlerin amacı tek başına uygulamalara yön vermek olmayıp; mükelleflerimizin risk, fırsat ve değişiklikler hakkında güncel bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Yegâne kaynak olarak sirkülerlerimizdeki açıklamaların kullanılması halinde doğabilecek olası zararlardan CONSULTA sorumlu olmayacaktır.

